

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება - პროფესიული ცოდნა და აკადემიური უნარები - და 50 დავალებას შეიცავს.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა 80.

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები, ფორმატის თვალსაზრისით სხვადასხვაგვარია. ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას, და შემდეგ აიჩიეთ ან დაწერეთ პასუხი.

გაითვალისწინეთ:

- თუ სწორ პასუხთან ერთად არასწორ პასუხსაც მიუთითებთ, ქულას ვერ მოიპოვებთ.
- თუ პასუხის გაცემისას დაარღვევთ თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმებს, დაგაკლდებათ ქულა.

ტესტზე სამუშაოდ გეძლევათ 5 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

პროფესიული ცოდნა

[1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#) [27](#) [28](#) [29](#) [30](#) [31](#) [32](#) [33](#) [34](#) [35](#) [36](#) [37](#) [38](#) [39](#) [40](#) [41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48](#) [49](#) [50](#)

ქართული ენა და ლიტერატურა

1. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ ზედსართავს არ მოეპოვება ხარისხის სამივე ფორმა?

- (ა) მწარე
- (ბ) ტკბილი
- (გ) ლურჯი
- (დ) მშვენიერი

2. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი არ არის ნაწილაკდართული სიტყვა?

(ა) ჩემებრ

(ბ) ცოტადა

(გ) იმგვარივე

(დ) ხუთიოდე

3. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებებშია ზმნა მოცემული სწორი ფორმით?

I. შემოდგომაზე მოვკრეფ ყურძენს.

II. წიგნიდან ამოვკრეფ არსებით სახელებს.

III. ხშირად ვკრებ მეექვსე კლასის მოსწავლეთა მშობლებს.

IV. მალე შევკრეფ ლიტერატურის მოყვარულებს.

(ა) პირველსა და მესამეში

(ბ) მეორესა და მესამეში

(გ) მეორესა და მეოთხეში

(დ) მესამესა და მეოთხეში

4. აღმოაჩინეთ გრამატიკული შეცდომები ქვემოთ მოცემულ წინადადებებში, მიუთითეთ სწორი ფორმები, პასუხი დაასაბუთეთ. თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით. სწორად დაწერილი თითოეული სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში დაგაკლდებათ 1 ქულა.

I. ქართულმა ეკლესიამ ვახტანგ გორგასალი წმინდანად შერაცხა.

II. ბრძოლის წინ ვახტანგ მეფეს მხლებლებმა ისრები ჩაუდეს კაპარჭში.

III. თბილისის დაარსება ვახტანგ მეფის სახელთან არის დაკავშირებული.

IV. ვახტანგ გორგასალი მამა-შვილური სიყვარულით ექცეოდა ქართველ მეომრებს.

V. იგი ღომისავით განრისხებული შევარდებოდა ხოლმე ბრძოლაში და შიშის ზარს სცემდა მტერს.

VI. ვახტანგ მეფისათვის გორგასალი იმიტომ შეურქმევიათ, რომ მას მუზარადზე მგელი ჰქონია გამოსახული.

5. წაკითხეთ ერთი სტროფი გალაკტიონ ტაბიძის ლექსიდან „მშობლიური ეფემერა“:

„შეხავსებია კლდეები კლდეებს,

იქ ვიღაც კვნესის დიდი ხანია.

„ამირანია?“ – მივმართავ ტყეებს,

და ტყე გუგუნებს: ამირანია!...“

5.1. ლექსში ხაზგასმული ფრაზა მიგვანიშნებს კლდეების:

(ა) სიმწვანეზე

(ბ) ზღაპრულობაზე

(გ) სიძველეზე

(დ) სიდიდეზე

5.2. ამირანზე საუბრისას შესაძლებელია პარალელის გავლება:

(ა) ჰერაკლესთან, რადგან, ამირანის მსგავსად, მისი სახელიც ცნობილ 12 გმირობას უკავშირდება.

(ბ) ოდისევსთან, რადგან, ამირანის მსგავსად, საკუთარ კუნძულზე დასაბრუნებლად მასაც ბევრი ფათერაკი გადახდა.

(გ) პრომეთესთან, რადგან, ამირანის მსგავსად, ისიც ღმერთის ურჩობისთვის დაისაჯა.

(დ) აქილევსთან, რადგან, ამირანის მსგავსად, მტერმა მის დასამარცხებლადაც „სუსტი წერტილი“ გამოიყენა.

6. დაადგინეთ შესაბამისობა ქართულ საბავშვო ლიტერატურულ ნაწარმოებებსა და მათს ავტორებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაწარმოების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ ავტორის შესაბამისი ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ ერთი პასუხი ზედმეტია).

- (ა) „სალამურა“

(ბ) „დაჩის ზღაპრები“

(გ) „ქაჯანა“

(დ) „თინას ლეკური“

(ე) „დათუნია დრუნჩა“
1. გივი ჭიჭინაძე

2. ნიკო ლომოური

3. არჩილ სულაკაური

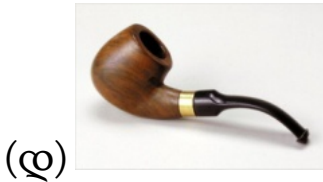
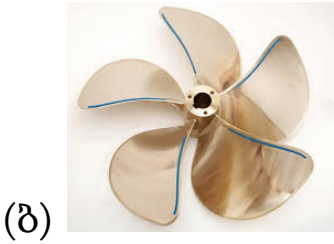
4. რევაზ ინანიშვილი

5. ოტია იოსელიანი

6. ეკატერინე გაბაშვილი

ა	ბ	გ	დ	ე

7. დაადგინეთ შესაბამისობა მხატვრული ნაწარმოების პერსონაჟებსა და მათს ატრიბუტებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ატრიბუტების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ პერსონაჟების შესაბამისი ნომერი (გაითვალისწინეთ, ორი შესაძლო პასუხი ზედმეტია).

- 1. რობინ ჰუდი
- 2. შერლოკ ჰოლმსი
- 3. კარლსონი
- 4. ბურატინო
- 5. ბარონი მიუნჰაუზენი
- 6. მერი პოპინსი

ა	ბ	გ	დ

8. წაკითხეთ ვაჟა-ფშაველას მოთხრობა და ნაწყვეტები ირაკლი შავგულიძის სტატიიდან. შეასრულეთ ქვემოთ მოცემული დავალებები:

მგელი (მოთხრობის ადაპტირებული ვერსია)

ფრიად დაღონებული იყო. ყველასაგან მოძულებული და ყველასაგან შეჩვენებული დღესაც დაღონებული იწვა უდაბურს ტყეში. ორივე ტოტი წინ გაეწოდა. მგელი ცის სივრცეს გასცქეროდა. რას ფიქრობდა ეს ბეჩავი ცხოველი?

დღეს მგელი სრულიად სხვა რასმე ფიქრობდა და ღმერთს ემუდარებოდა: „ღმერთო, რად გამაჩინე მგლად?! რადა ვძულვარ ყველას? რად მომეცი ბუნება მგლისა? რატომ არა ვარ შველი ან ირემი, თუნდ ბეჩავი კურდღელი? ჩვენი ყველა სულდგმულს ეშინიან და ყველა გვემტერება. მე მგლობამ უბედურების მეტი არაფერი მომიტანა... იქ რა უნდა, რა ესაქმება ბედნიერებას, საცა ქენჯნა და მხილებაა სინდისისა?!. რა მქვიათ მე? – მგელი. უვარგისს, უმსგავსს სახელს ვატარებ. ნუთუ ამისთანა სიცოცხლე სიცოცხლეა?!. არა, ეს მკვდარი სიცოცხლეა. მირჩიეთ, რითი ვუშველო ჩემს თავს? საით, როგორ დავაღწიო თავი ამ მგლურს ბუნებას?..

– ეეჰ! – სთქვა მან და მწარედ კბილები დააკრაჭუნა.

მდინარე, ქვევით ხევში ლოდებზე მომდინარეც, ტკეპნით მიაქანებდა ტალღებს, თითქოს მიმხვდარიყო და თანაუგრძნობდა მგლის გულის ტკივილს – „უყურე, მგელს, – ამბობდა იგი, – ვინ მგელი, ვინ ეგ სიტყვები?“

– არა სტყუის! – დაიჩხავლა ჩხიკვმა, – გულწრფელად ამბობს.

– არა სტყუის! – დაიბუტბუტა კლდემ, მგლის თავზე შავად დაყუდებულმა.

– მართალია, მართალი, არა სტყუის! – დაიგრიალა ტყემ და მიშოლტ-მოშოლტა თავისი ფოთლიანი ტოტები.

მგელი ხმას არ იღებდა... გარინდებული იყო.

– ვაჰ!.. მე რომ... მე რომ ის... ვიყო? – ბუტბუტებდა და თან დასთვლიმა. დასთვლიმა და რა მოესიზმრა? ირმად ქცეულიყო, მშვენიერი ტანისა, ბოჯოჯლი რქებით შემოსილი, ყელმოღერებული სხვა ირმებთან ერთად დანავარდობდა ტყეში. მძინარს გრიალი, ხმელი ფოთლების შრიალი და ლაწა-ლუწი შეესმა. ფეხზე წამოდგა... მის პირდაპირ დამფრთხალი ირმები გარბოდნენ. მგელი თვალს ვერ აშორებდა, ირმებს თან გაჰყვა მისი თვალები. მონადირემ, რომელიც ირმებს მისდევდა, მგელს თვალი შეასწრო, გამოუმიზნა თოფი. თოფი გავარდა... და მგელიც წაიქცა...

ამ შემთხვევამ ყველა გააოცა.

– საწყალი, საწყალი მგელი! – დუდუნებდა მდინარე. ტყე არაფერს ამბობდა, თავი დაბლა დაელო და ღრმა, საიდუმლო ფიქრებში იყო გართული.

ნაწყვეტები სტატიიდან

მგლისა და ადამიანის ქცევასა და ცხოვრების ნირში ბევრი რამ არის საერთო. მგელიც და ადრეული ადამიანიც შესაძლოა სხვადასხვა დროს და გეოგრაფიულად სხვადასხვა ადგილას ერთი პრობლემის წინაშე დადგნენ: როგორ ენადირათ დიდი ზომის მსხვერპლზე. ამ პრობლემას ევოლუციამ ორივე სახეობაში პრაქტიკულად ერთი და იგივე გადაწყვეტა მოუძებნა. ეს იყო ჯგუფური ნადირობა... თანაც ზედმიწევნით ორგანიზებული და მოწესრიგებული. ჯგუფს ჰყავს ლიდერი, რომელსაც ჯგუფის სხვა წევრები ემორჩილებიან; თითოეულ წევრს აქვს თავისი ფუნქცია და პასუხისმგებლობა ნადირობის დროს. ასე არის მგლებში და ასე იყო, როგორც ჩანს, ჩვენს წინაპრებშიც. შესაბამისად, სოციალური სტრუქტურის განვითარების თვალსაზრისით ადრეული ადამიანი მგელთან უფრო ახლოს დგას.

მგლის მსოფლიო არეალი დღეს საგრძნობლად შემცირებულია. სადაც გადარჩა, მხოლოდ თავისი გონებრივი შესაძლებლობებისა და ჯერ კიდევ შემორჩენილი თავშესაფრის (ტყის) წყალობით. საქართველოში, როცა აქა-იქ მოხეტიალე თითო-ოროლა ველური ჩლიქოსანიდა დავტოვეთ ჩვენს გაჩეხილ და განადგურებულ ტყეებში, მგელს, ფაქტობრივად, ვაიძულებთ, ჩვენივე ცხვარი და ძროხა მოგვტაცოს, რათა მერე მავნე და საძაგელ ცხოველად მოვნათლოთ. იქნებ მგლისა და ადამიანის საერთო ნიშნების გამონახვით უფრო ადვილად შევძლოთ სტერეოტიპებისგან გათავისუფლება. იქნებ პატივისცემის ღირსიც იყოს ჭკვიანი და მოხერხებული, ჩვენი ბუნების ჯერ კიდევ ბოლომდე შეუცნობელი მთავარი მტაცებელი.

8.1. მოთხრობის მეორე აბზაცის ბოლოს ვხვდებით გამოთქმას – „*მკვდარი სიცოცხლე*“. ახსენით, რას გულისხმობს ვაჟა-ფშაველა ამ გამოთქმაში?

(მაქსიმალური ქულა 1)

8.2. „როგორ დავაღწიო თავი ამ *მგლურს ბუნებას*“, - ამბობს მგელი. ახსენით, როდის უჩნდება ადამიანს სურვილი, გარდაიქმნას, შეცვალოს საკუთარი ბუნება. თქვენი მსჯელობა გაამყარეთ არგუმენტებით, ამ მოთხრობიდან შერჩეული პასაჟებით.

(მაქსიმალური ქულა 2)

[მოთხრობასთან დაბრუნება](#)

[სტატიასთან დაბრუნება](#)

8.3. მეტაფორული გამოთქმა „*ირმებს თან გაჰყვა მისი თვალები*“ გამოხატავს მგლის:

I – სევდას

II – სიხარბეს

III – შიმშილს

IV – შიშს

V – აღტაცებას ირმების სილამაზით

ზემოთ ჩამოთვლილთაგან მართებულია:

(ა) I და IV

(ბ) II და III

(გ) I და V

(დ) II და IV

[მოთხრობასთან დაბრუნება](#)

[სტატიასთან დაბრუნება](#)

8.4. იმსჯელეთ მგელთან დაკავშირებულ სტერეოტიპებზე, მოიყვანეთ მაგალითები ზღაპრებიდან; გარდა ამისა, გაიხსენეთ მითი ან ლიტერატურული ნაწარმოები, რომელშიც მგელი დადებითი პერსონაჟია; ახსენით, რატომ უნდა გავთავისუფლდეთ მგლის შესახებ სტერეოტიპული წარმოდგენებისგან (გამოიყენეთ მოცემული ნაწყვეტი სტატიიდან).

(მაქსიმალური ქულა 3)

[მოთხრობასთან დაბრუნება](#)

[სტატიასთან დაბრუნება](#)

9. წაკითხეთ ოთარ ჭილაძის ლექსი და შეასრულეთ ქვემოთ მოცემული დავალებები:

აჰა, ზამთარიც! მთის თხემებზე უკვე თოვლია,
დღეს უფრო დაბლა, უფრო ზანტად ფრინავს თოლია.
დასალიერთან რაღაც მდილი მიცოცავს ფრთხილად,
ეს ის გემია, აქ რომ იდგა ცოტა ხნის წინათ.

9.1. განმარტეთ, რას ნიშნავს ლექსში სიტყვა „დასალიერი“?

(მაქსიმალური ქულა 1)

9.2. განმარტეთ მხატვრული სახე: „მდილი მიცოცავს ფრთხილად“.

(მაქსიმალური ქულა 2)

9.3. ახსენით, რა განწყობას გვიქმნის ავტორი ლექსით და და რომელი მხატვრული სახეების (ხერხების) გამოყენებით აღწევს ამ ეფექტს.

(მაქსიმალური ქულა 2)

მათემატიკა

10. ვთქვათ, ახლა 19 საათია. რამდენი საათის შემდეგ იქნება ხვალინდელი დღის 13 საათი?

(ა) 6

(ბ) 14

(გ) 18

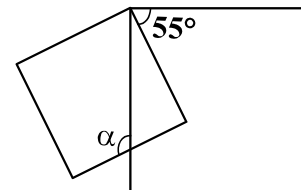
(დ) 32

11. ნიკამ სახლიდან აგარაკამდე მისვლას ავტომობილით 2 სთ მოანდომა. ავტომობილი შეუსვენებლად 60 კმ/სთ სიჩქარით მოძრაობდა. უკან დაბრუნებისას ნიკა ისევ თანაბარი, მაგრამ უფრო ნაკლები სიჩქარით მოძრაობდა, ამიტომ მან იმავე გზის გავლას 1 სთ-ით მეტი დრო მოანდომა. რამდენი კმ/სთ-ით შეუმცირებია ნიკას სიჩქარე უკან დაბრუნებისას?

- (ა) 10-ით
- (ბ) 15-ით
- (გ) 20-ით
- (დ) 25-ით

12. საერთო წვეროს მქონე კვადრატების გვერდებით შედგენილი კუთხეებიდან ერთ-ერთის სიდიდეა 55° (იხ. ნახაზი).

რამდენი გრადუსია α კუთხის სიდიდე?

- (ა) 125°
- (ბ) 130°
- (გ) 135°
- (დ) 140°

13. კოლოფში 5 ლურჯი, 7 წითელი, 6 მწვანე და 3 თეთრი ფანქარია. მინიმუმ რამდენი ფანქარი უნდა ამოვიღოთ კოლოფიდან (მასში ჩაუხედავად), რომ ამოღებულ ფანქრებს შორის აუცილებლად იყოს 4 მწვანე ფანქარი?

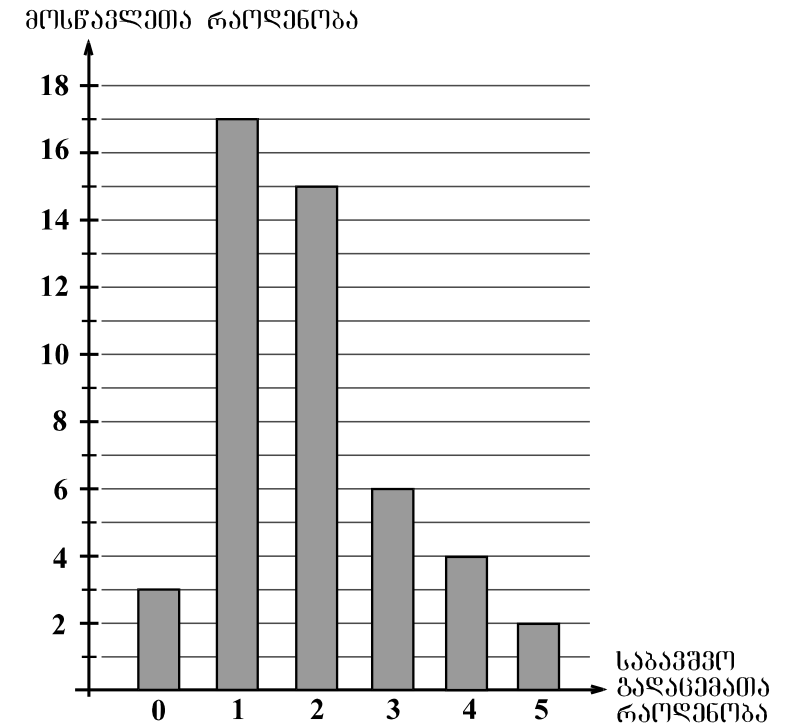
(ა) 12

(ბ) 16

(გ) 17

(დ) 19

ტელევიზიის საბავშვო გადაცემათა რედაქციამ ჩაატარა დაწყებითი კლასების მოსწავლეთა გამოკითხვა. კითხვაზე, თუ რამდენ საბავშვო გადაცემას უყურებენ ისინი დღე-ღამეში, 3-მა მოსწავლემ უპასუხა, რომ არც ერთ საბავშვო გადაცემას არ უყურებს, 17-მა დაასახელა მხოლოდ ერთი გადაცემა და ა. შ. გამოკითხვის შედეგები მოცემულია სვეტოვანი დიაგრამის სახით:

14. გამოკითხულ მოსწავლეთაგან რამდენი უყურებს სამზე მეტ საბავშვო გადაცემას?

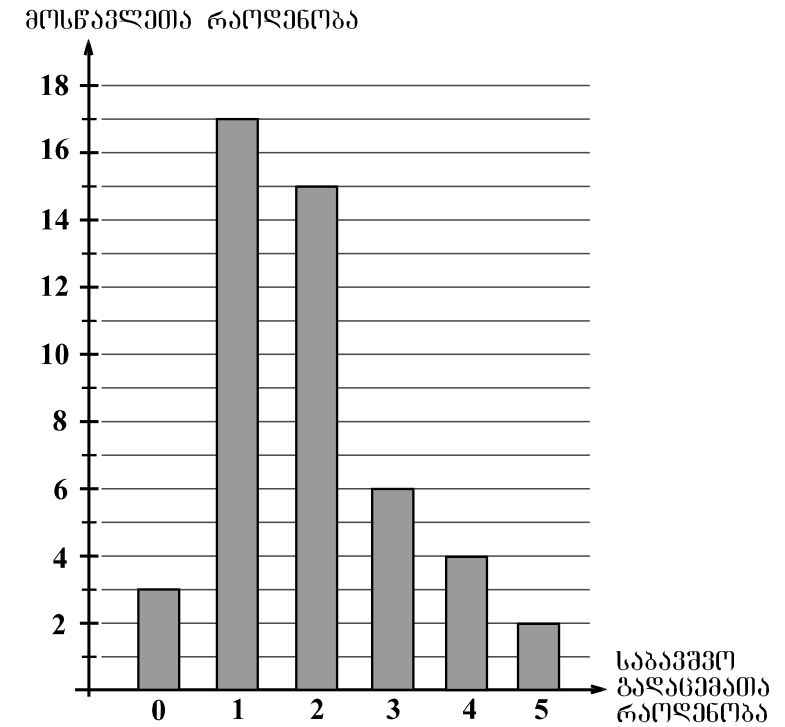
- (ა) 6
- (ბ) 8
- (გ) 10
- (დ) 12

ტელევიზიის საბავშვო გადაცემათა რედაქციამ ჩაატარა დაწყებითი კლასების მოსწავლეთა გამოკითხვა. კითხვაზე, თუ რამდენ საბავშვო გადაცემას უყურებენ ისინი დღე-ღამეში, 3-მა მოსწავლემ უპასუხა, რომ არც ერთ საბავშვო გადაცემას არ უყურებს, 17-მა დაასახელა მხოლოდ ერთი გადაცემა და ა. შ.

გამოკითხვის შედეგები მოცემულია სვეტოვანი დიაგრამის სახით:

15. გამოკითხულთაგან რამდენჯერ მეტია იმ მოსწავლეთა რაოდენობა, რომლებიც უყურებენ ორ საბავშვო გადაცემას იმ მოსწავლეთა რაოდენობაზე, რომლებიც სამ საბავშვო გადაცემებს უყურებენ?

- (ა) 1,5-ჯერ
- (ბ) 2-ჯერ
- (გ) 2,5-ჯერ
- (დ) 3-ჯერ

16. ორნიშნა რიცხვის ციფრები ერთმანეთის მომდევნო ნატურალური რიცხვებია. მეორე ორნიშნა რიცხვი ჩაწერილია იმავე ციფრებით, ოღონდ შებრუნებული რიგით. ამ რიცხვებიდან ერთ-ერთი მეტია მეორეზე:

- (ა) 7-ით
- (ბ) 9-ით
- (გ) 10-ით
- (დ) 11-ით

17. თუ m და n ორნიშნა ნატურალური რიცხვებია, მაშინ $2m - 3n$ გამოსახულების უდიდესი მნიშვნელობაა:

(ა) 165

(ბ) 166

(გ) 168

(დ) 170

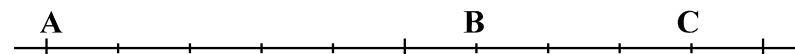
18. რიცხვთა სხივზე მონიშნული A, B და C წერტილებიდან A წერტილის კოორდინატი 4200-ის ტოლია, C-სი – 4560-ის. რისი ტოლია B წერტილის კოორდინატი?

(ა) 4480

(ბ) 4440

(გ) 4400

(დ) 4260

19. კვადრატული ფორმის ნაკვეთი, რომლის სიგრძეა 2 კმ, დაყვეს ტოლ, მართკუთხედის ფორმის, პატარა ნაკვეთებად, რომელთა სიგრძეა 250 მ, ხოლო სიგანე – 200 მ. სულ რამდენი პატარა ნაკვეთი მიიღეს?

(ა) 80

(ბ) 60

(გ) 40

(დ) 18

20. ფინიშისკენ ხუთი მორბენალი გარბოდა: ლევანი, ერეკლე, თემური, მამუკა და ნოდარი.

მოცემულია ოთხი წინადადება:

I. მამუკა ლევანის წინ მირბოდა.

II. ნოდარი ლევანს უკან მიჰყვებოდა.

III. ერეკლე ლევანის უკან მირბოდა.

IV. თემური ერეკლეს უკან მიჰყვებოდა.

ამ წინადადებებიდან რომელია ზედმეტი იმის დასადგენად, რომ მამუკა თემურის წინ მირბოდა?

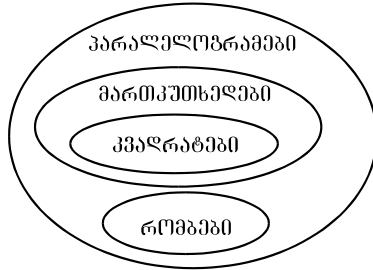
(ა) I

(ბ) II

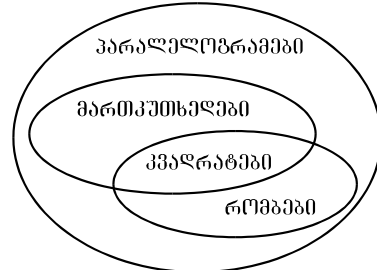
(გ) III

(დ) IV

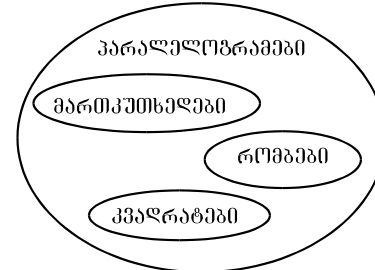
21. ქვემოთ მოცემულ ვენის დიაგრამებიდან რომელშია სწორად წარმოდგენილი ურთიერთმიმართება პარალელოგრამების, მართკუთხედების, რომბებისა და კვადრატების სიმრავლეთა შორის?

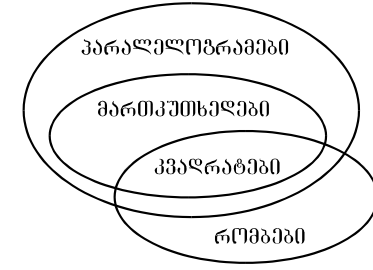
(ა)

(ბ)

(გ)

(დ)

22. მაღაზიაში დღის განმავლობაში 42 კგ ვაშლი გაიყიდა. ეს ამ მაღაზიაში იმ დღეს გაყიდული ხილის წონის მესამედზე მეტია, მაგრამ ნახევარზე – ნაკლები. ჩამოთვლილთაგან რომლის ტოლი შეიძლება იყოს მაღაზიაში იმ დღეს გაყიდული ხილის წონა?

- (ა) 56 კგ
- (ბ) 82 კგ
- (გ) 91 კგ
- (დ) 150 კგ

23. რიცხვს, რომელიც რომელიმე ნატურალური რიცხვის კვადრატის ტოლია, კვადრატული რიცხვი ეწოდება. ორნიშნა რიცხვებიდან რამდენია კვადრატული?

(ა) 2

(ბ) 4

(გ) 6

(დ) 8

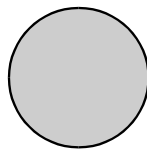
24. ნახაზზე მოცემული ფიგურებიდან რომლებს აქვთ სიმეტრიის მხოლოდ ერთი ღერძი?

კვადრატში

ტოლფერდა ტრაპეცია

წრე

ნახევარწრე

ტოლგვერდა სამკუთხედი

(ა) კვადრატს და წრეს.

(ბ) ნახევარწრეს და ტოლგვერდა სამკუთხედს.

(გ) ტოლფერდა ტრაპეციას და ტოლგვერდა სამკუთხედს.

(დ) ტოლფერდა ტრაპეციას და ნახევარწრეს.

25. ფურცელი დაჭრეს 5 ნაწილად. შემდეგ მიღებული ნაჭრებიდან ერთ-ერთი კვლავ 5 ნაწილად დაჭრეს და ასე გაიმეორეს რამდენჯერმე. ჩამოთვლილთაგან რომლის ტოლი შეიძლება იყოს მიღებული ნაჭრების საერთო რაოდენობა?

(ა) 35

(ბ) 29

(გ) 24

(დ) 18

26. რამდენი 0-ით ბოლოვდება 443-დან 457-მდე ყველა მთელი რიცხვის გადამრავლების შედეგად მიღებული რიცხვის ციფრული ჩანაწერი?

პასუხი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა - 3)

$$\begin{array}{r} \text{I. } \times 240 \\ 360 \\ \hline 144 \\ + 72 \\ \hline 8640 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{II. } 42105 : 21 = 205 \\ \underline{-42} \\ 0105 \\ \underline{-0105} \\ 0 \end{array}$$

$$\text{III. } 30458 - 2536 - 5464 = 30458 - 8000 = 22458$$

2) $9 - 5 = 4$, $30 - 10 = 20$, $4 \text{ ც } 20 \text{ თ} : 3 = 1 \text{ ც } 30 \text{ თ}$
 მეტია 1 ცალი და 30 თეთი

3) $20 + 20 + 10 + 10 = 60$ სპ მსხვერპლებს წაიშვეტა
 $60 : 2 = 30$ სპ ყვადსაყის წაიშვეტა

მიუთითეთ მოსწავლის მიერ დაშვებული თითოეული შეცდომა და დაწერეთ შესწორებული ვარიანტი.

(მაქსიმალური ქულა 3)

ბუნებისმეტყველება

28. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი სათაური შეესაბამება მოცემულ რუკას?

- (ა) მეწყერსაშიში ზონები
- (ბ) ტყის ფონდი
- (გ) ფარდობითი ტენიანობა
- (დ) მოსახლეობის სიმჭიდროვე

29. ფოტოებზე გამოსახული ლანდშაფტებიდან რომელი არ გვხვდება საქართველოს ტერიტორიაზე?

(ა)

(ბ)

(გ)

(დ)

30. რომელი არ არის მართებული მსჯელობა?

- (ა) ეროვნული წითელი ნუსხა არის იურიდიული ძალის მქონე დოკუმენტი.
- (ბ) ეროვნული წითელი ნუსხა იქმნება ქვეყნის ფლორისა და ფაუნის შესწავლისა და მონიტორინგის საფუძველზე.
- (გ) ეროვნულ წითელ ნუსხაში შესულია მხოლოდ ფაუნის გადამენების საფრთხის ქვეშ მყოფი სახეობები.
- (დ) ეროვნული წითელი ნუსხა იქმნება ფლორისა და ფაუნის გადამენების საფრთხის ქვეშ მყოფი სახეობების დასაცავად.

31. რა ეწოდება გამრავლების იმგვარ ტიპს, როცა მცენარის ახალი აღმონაცენი ვითარდება ისეთი ორგანოებიდან, როგორებიცაა ფესვი, ღერო, ფოთოლი?

- (ა) გენერაციული
- (ბ) ვეგეტატიური
- (გ) სომატური
- (დ) პართენოგენეზი

32. ამფიბიებისგან განსხვავებით, ქვეწარმავლებს კიდურები სხეულის ქვედა მხარეს აქვთ განლაგებული. რას ემსახურება ეს ევოლუციური ცვლილება?

- (ა) წყალში ცურვასთან შეგუებას
- (ბ) ხმელეთზე ცხოვრებასთან შეგუებას
- (გ) კვერცხის დებით გამრავლებას
- (დ) იმავე სახეობის ინდივიდებთან კომუნიკაციას

33. ეკოლოგიურ წონასწორობაში მყოფ ტყის ეკოსისტემაში ჭარბი ნადირობის გამო მთლიანად განადგურდა მგლის პოპულაცია. რომელია მოვლენათა განვითარების ყველაზე სავარაუდო სცენარი?

I. შემცირდება აღმონაცენის რაოდენობა და დაკნინდება ტყის თვითაღდგენის პოტენციალი.

II. ტყეში მოიმატებს წაბლისა და პანტის მსხმოიარობა.

III. ირმისა და შვლის პოპულაციებში გაიზრდება ეპიდემიების რისკი.

ზემოთ მოცემულთაგან რომელია მართებული?

(ა) მხოლოდ I

(ბ) მხოლოდ II

(გ) I და III

(დ) II და III

34. რომელი ქიმიური ელემენტის დეფიციტი იწვევს ადამიანის ორგანიზმში ძვლების სიმყიფეს?

(ა) რკინის

(ბ) კალციუმის

(გ) ფოსფორის

(დ) კალიუმის

35. 0° C-ზე წყალი შეიძლება იყოს:

- (ა) როგორც მყარ, ისე თხევად ან აირად მდგომარეობაში
- (ბ) მხოლოდ აირად მდგომარეობაში
- (გ) მხოლოდ თხევად მდგომარეობაში
- (დ) მხოლოდ მყარ მდგომარეობაში

36. რა არის გამოსახული ილუსტრაციაზე?

- (ა) კანოონი
- (ბ) კრატერი
- (გ) აისბერგი
- (დ) პიკი

37. რომელი არ მიეკუთვნება სათბობ-ენერგეტიკულ რესურსს?

- (ა) მანგანუმი
- (ბ) ტორფი
- (გ) ნავთობი
- (დ) ქვანახშირი

38. 2006 წლის 24 აგვისტოს საერთაშორისო ასტრონომიულმა კავშირმა დააზუსტა ტერმინის „პლანეტა“ დეფინიცია. რა მნიშვნელოვანი ცვლილება გამოიწვია ამ ფაქტმა?

- (ა) მზის სისტემაში პლანეტის სტატუსი მიენიჭა კიდევ ერთ ობიექტს – ერიდას. ამის შედეგად დღეისთვის მზის სისტემაში 10 პლანეტას ითვლიან.
- (ბ) მცირე ზომის გამო, მერკურის და პლუტონს ჩამოერთვა პლანეტის სტატუსი. ამის შედეგად დღეისთვის მზის სისტემაში 7 პლანეტას ითვლიან.
- (გ) მზის სისტემის პლანეტები 2 ჯგუფად დაიყო – 4 გაზისებურ გიგანტად და 5 მყარ პლანეტად, ამის შედეგად მზის სისტემაში პლანეტების რიცხვი უცვლელი დარჩა.
- (დ) პლუტონი ჯუჯა პლანეტების რიცხვს მიაკუთვნეს, ამის შედეგად დღეისთვის მზის სისტემაში 8 პლანეტას ითვლიან.

39. დაადგინეთ შესაბამისობა გეოგრაფიულ ობიექტებსა და კონტინენტებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში გეოგრაფიული ობიექტის აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი კონტინენტის ნომერი (გაითვალისწინეთ, ერთი შესაძლო პასუხი ზედმეტია).

- (ა) გრენლანდია

(ბ) ტიბეტის ზეგანი

(გ) ამაზონი

(დ) საჰარა
1. ავსტრალია

2. აზია

3. აფრიკა

4. სამხრეთი ამერიკა

5. ჩრდილოეთი ამერიკა

ა	ბ	გ	დ

40. დაადგინეთ შესაბამისობა ფოტოებზე გამოსახულ ორგანიზმებსა და ბუნებრივი მტრისგან თავდაცვის ადაპტაციებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ფოტოს აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი ადაპტაციის ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ შესაძლებელია პასუხის გამეორება).

(ა)

(ბ)

(გ)

(დ)

- 1. გარეგანი ჩონჩხი
- 2. გამაფრთხილებელი შეფერილობა
- 3. მფარველობითი შეფერილობა

ა	ბ	გ	დ

41. დაადგინეთ შესაბამისობა ფოტოებზე გამოსახულ ორგანიზმებსა და მათს ტიპურ ბუნებრივ საარსებო გარემოს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ფოტოს აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ საარსებო გარემოს შესაბამისი ნომერი (გაითვალისწინეთ, შესაძლებელია პასუხის გამეორება).

(ა) დათვი

(ბ) ყანჩა

(გ) ჯიხვი

(დ) ქურციკი

(ე) გარეული ღორი

1. ტყე
2. მაღალი მთა
3. სტეპი
4. წყალსატევები და წყლისპირები

ა	ბ	გ	დ	ე

42. ახსენით, რატომ არ უნდა გავანადგუროთ მწვანე ნარგავები და რეკრეაციული ზონები ქალაქში (მიუთითეთ, სულ მცირე, ორი მიზეზი).

(მაქსიმალური ქულა 1)

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გაიაზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ამა თუ იმ შეკითხვის გაცნობის შემდეგ მასზე პასუხის გასაცემად შესაძლებელია დაგჭირდეთ ტექსტთან დაბრუნება, შესაბამისი მონაკვეთის ხელახლა წაკითხვა და კვლავ შეკითხვაზე გადასვლა. ამას გაგიადვილებთ როგორც ტექსტის, ასევე, თითოეული შეკითხვის ბოლოს მოცემულ სათანადო აღნიშვნებზე „დაწკაპუნება“.

I ფრენკ ბაუმის საბავშვო ზღაპარში „ოზის ჯადოქარი“ მოთხრობილია ამბავი პატარა გოგონა დოროთის შესახებ, რომელმაც სამ მეგობართან ერთად გადალახა ბევრი ბარიერი, გაუმკლავდა თავს დატეხილ ყველა განსაცდელს, რათა მიეღწია ჯადოქრის ქალაქამდე. მას იმედი ჰქონდა, რომ ჯადოქარი მისცემდა ყველაფერ იმას, რაზეც მეგობრები ოცნებობდნენ. ამის ნაცვლად ბრძენმა ჯადოქარმა დოროთი დაარწმუნა, რომ თავად მათ, ჯადოქრის დაუხმარებლად, შეეძლოთ თავიანთი სანუკვარი სურვილების ასრულება.

II როგორ შეიძლება ავხსნათ ის შეუპოვრობა და მიზანსწრაფულობა, რომელსაც ადამიანები იჩენენ სასურველი შედეგის მისაღწევად, არახელსაყრელი გარემო პირობების მიუხედავად? თანამედროვე მკვლევრები „იზიარებენ ჯადოქრის მოსაზრებას“, რომ ადამიანის ქცევის მოტივაცია მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული რეალობის სუბიექტურინტერპრეტაციაზე. ავსტრიელმა ფსიქოლოგმა ფრიც ჰაიდერმა გამოთქვა მოსაზრება, რომ

შეკითხვებზე გადასვლა: [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48](#) [49](#)

ქცევის შედეგი, მაგალითად, მოსწავლის მიერ II მიღებული ცუდი ნიშანი, შეიძლება ისეთ ძალებს მიეწეროს, როგორებიცაა ძალისხმევის არქონა, არასაკმარისი გონიერება, ანდა ისეთს, როგორიცაა, მაგალითად, არასამართლიანი გამოცდა ანდა ტენდენციური მასწავლებელი. ის, თუ რას მიაწერს ადამიანი საკუთარ წარუმატებლობას, გავლენას ახდენს მის მომავალ ქცევაზე. მოსწავლე უფრო ბეჯითად იშრომებს, თუ მიიჩნევს, რომ მიღებული ცუდი ნიშანი მის მიერ ნაკლები ძალისხმევის დახარჯვის შედეგია, მაგრამ მან შეიძლება თავი მიაწეროს ყველაფერს, თუ ჩათვლის, რომ მიღებული ცუდი ნიშანი უსამართლობის ან შესაბამისი უნარის არქონის შედეგია.

ამერიკელმა მკვლევარმა მარტინ სელიგმანმა ექსპე- III რიმენტულად დაასაბუთა „დასწავლილი უმწეობის“ ფენომენის არსებობა. „დასწავლილი უმწეობა“ არის მდგომარეობა, როცა ადამიანი დარწმუნებულია, რომ

III სიტუაცია, რომელშიც ის აღმოჩნდა და რომელიც მას არ მოსწონს, სრულიად არ არის დამოკიდებული მის ძალისხმევაზე, ის ვერ აკონტროლებს მას; ადამიანი ურიგდება ბედს, პასიურია და არ ეძებს გამოსავალს. ამგვარი უმწეობა არ არის ადამიანის თანდაყოლილი მახასიათებელი – ეს მან დაისწავლა. ყოველივე ზემოაღნიშნული უშუალოდ უკავშირდება სწავლების თეორიასა და პრაქტიკას. მიუხედავად იმისა, თუ რა არის აკადემიური ჩამორჩენილობის მიზეზი, მასწავლებლის პოზიცია გადამწყვეტ როლს ასრულებს ჩამორჩენის გადალახვასა თუ განმტკიცებაში. ფაქტია, რომ ერთიმეორეზე მიყოლებული დაბალი ქულები მოსწავლის წარმატებას ვერ უზრუნველყოფს. პირიქით, ის საბოლოოდ გაუქრობს მას საკუთარი შესაძლებლობების რწმენას, გამოიწვევს იმედგაცრუებას. მოსწავლეები სრულიად დაკარგავენ სწავლის მოტივაციას, აღარ გამოიჩენენ ინიციატივას.

IV ერთ-ერთ ექსპერიმენტში სასკოლო ასაკის ბავშვებს შეუმუშავეს დასწავლილი უმწეობის განცდა. შემდეგ

ისინი ორ ჯგუფად დაყვეს. პირველ ჯგუფს IV აწვდიდნენ ძალზე ადვილად დასაძლევ მათემატიკურ ამოცანებს და ამოხსნის შემდეგ აქებდნენ მათ, რითაც „დასწავლილი უმწეობის განცდა“ განუმტკიცეს. მეორე ჯგუფს კი აწვდიდნენ როგორც ადვილ, ასევე რთულ ამოცანებს. ყოველი წარუმატებლობის შემდეგ მასწავლებელი ბავშვებს ეუბნებოდა, რომ ეს მათი არასაკმარისი ძალისხმევის შედეგი იყო. ექსპერიმენტის ბოლოს ორივე ჯგუფის ბავშვებს აძლევდნენ სხვადასხვა სირთულის დავალებებს. აღმოჩნდა, რომ პირველი ჯგუფის ბავშვები, მეორე ჯგუფის ბავშვებისგან განსხვავებით, რთული ამოცანების ამოხსნისას ადვილად ყრიდნენ ფარ-ხმალს. მეორე ჯგუფის ბავშვებმა ქცევის შედეგის ახსნის საწყისი „არასაკმარისი უნარების“ მოდელი „არასაკმარისი ძალისხმევის“ მოდელით შეცვალეს.

43. ძირითადი საკითხი, რომლის შესახებაც საუბარია პირველ აბზაცში („ოზის ჯადოქრის“ სიუჟეტში) არის:

- (ა) საკუთარი შესაძლებლობების სხვაგვარად გააზრება
- (ბ) საკუთარი შესაძლებლობების შესაფერისი მიზნის შერჩევა
- (გ) მიზნის მისაღწევად საჭირო შესაფერისი ქცევის შერჩევა
- (დ) დაბრკოლებებთან გამკლავების უნარის გაუმჯობესება

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

44. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია მეორე აზვაცის დასაწყისში დასმული შეკითხვის პასუხი?

- (ა) რაც უფრო შეუპოვარია ადამიანი და რაც უფრო მეტ ძალისხმევას დახარჯავს, მით უფრო წარმატებული იქნება ის.
- (ბ) ადამიანი მით უფრო დაჟინებულია მიზნის მიღწევისას, რაც უფრო მეტად მნიშვნელოვანია მისთვის მისაღწევი შედეგი.
- (გ) ადამიანი შეუპოვარი და მოტივირებულია მიზნის მიღწევისას, თუ მას მიაჩნია, რომ შედეგი მხოლოდ მის ძალისხმევაზეა დამოკიდებული.
- (დ) ადამიანი ვერ მიაღწევს წარმატებას, თუ მისი წარმატება სიტუაციურ ძალებზეა დამოკიდებული.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

45. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან, რომელი არ არის განხილული ტექსტში, როგორც რეალობის სუბიექტური ინტერპრეტაციის შედეგი?

მოსწავლის აღქმა, რომ:

- (ა) ტენდენციური მასწავლებელი ჰყავს.
- (ბ) ნაკლები ძალისხმევა დახარჯა.
- (გ) არასაკმარისად გონიერია.
- (დ) ცუდი ნიშანი მიიღო.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

46. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი არ შეიძლება მივიჩნიოთ „დასწავლილი უმწეობის“ განცდის ილუსტრაციად?

- (ა) მოსწავლე უარს ამბობს იმ საგნის შესწავლაზე, რომელიც მის სამომავლო მიზნებს არ შეესაბამება.
- (ბ) მოსწავლე ვარაუდობს, რომ კონკრეტული ამოცანის შესრულება მის შესაძლებლობებს აღემატება.
- (გ) მოსწავლე ფიქრობს, რომ აზრი არ აქვს სწავლას, რადგან მასწავლებელი მაინც არ დაუწერს კარგ ნიშანს.
- (დ) მოსწავლე არ იჩენს გაკვეთილზე ინიციატივას, რადგან ფიქრობს, რომ მისი იდეა არ იქნება საინტერესო.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

47. ბოლო აბზაცში განხილულ ექსპერიმენტში მეორე ჯგუფის ბავშვები, პირველისგან განსხვავებით, რთული ამოცანების ამოხსნისას ადვილად არ იხევდნენ უკან იმიტომ, რომ:

- (ა) პირველი ჯგუფის ბავშვებისგან განსხვავებით, მათ მხოლოდ ადვილად დასაძლევ დავალებებს არ აძლევდნენ.
- (ბ) ისინი წინასწარ დაარწმუნეს – მათი წარუმატებლობა არასაკმარისი უნარების შედეგი კი არ არის, არამედ ნაკლები ძალისხმევის.
- (გ) პირველი ჯგუფის ბავშვებისგან განსხვავებით, მათ წინასწარ არ ჰქონდათ დასწავლილი უმწეობის განცდა.
- (დ) ისინი მარტივი დავალებების წარმატებით დაძლევისას კი არ შეაქეს, არამედ უფრო რთული დავალებები შეასრულებინეს.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

48. ზოგიერთი მკვლევრის აზრით, ადამიანის ქცევას ხშირად განსაზღვრავს მისი **რწმენა იმის შესახებ**, თუ:

I. რა იყო პასუხისმგებელი წარსულში განცდილ წარმატებასა და მარცხზე;

II. რისი გაკეთება შეუძლია;

III.რა უნდა იყოს მისი მიზანი.

ზემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია განხილული ტექსტში?

(ა) მხოლოდ II

(ბ) მხოლოდ III

(გ) I და II

(დ) I და III

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

49. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი დასკვნა შეიძლება გამოვიტანოთ ტექსტის ბოლო აბზაცში განხილულ ექსპერიმენტში მიღებული შედეგებიდან?

- (ა) მოსწავლის მოტივაციის ნაკლებობას განაპირობებს მის მიერ დავალებათა წარმატებით შესრულებისთვის მიღებული დადებითი უკუკავშირი.
- (ბ) მოსწავლის შრომისმოყვარეობა და სიბეჯითე მნიშვნელოვანწილად არის დამოკიდებული მის გონებრივ შესაძლებლობებზე.
- (გ) „დასწავლილი უმწეობის“ განცდა განაპირობებს მოსწავლის მოტივაციის დაქვეითებას, თუმცა, მისი შეცვლა შესაძლებელია.
- (დ) „დასწავლილი უმწეობის“ განცდის მქონე მოსწავლის მიზანსწრაფულობა დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად ხშირად აქებს მას მასწავლებელი.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

ანალიტიკური წერა

50. გალაკტიონის ერთი ლექსი ასე იწყება:

„არის მკითხველი მშვენიერ წიგნის
და არის მხოლოდ გადამკითხველი...“

რა განასხვავებს მკითხველს გადამკითხველისგან?

- იმსჯელეთ, როგორ ყალიბდება ადამიანი კარგ მკითხველად – რა გარემოებები განაპირობებს ამას, როგორ უნდა შევუწყოთ ხელი ბავშვის კარგ მკითხველად ჩამოყალიბებას;
- განაზოგადეთ ეს საკითხი; იმსჯელეთ, რა განაპირობებს საქმისადმი ზერელე დამოკიდებულებას და რა შედეგები მოჰყვება მას.

მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და მაგალითები. თქვენ მიერ დაწერილი თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას.

(მაქსიმალური ქულა 11)